

prima instanță: V. Boico
instanța de apel: N. Vascan, V. Negru și E. Fistican

dosarul nr. 2rc-838/16

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Brinișter Igor în interesele firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată împotriva societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității, taxei de stat, cheltuielilor de asigurare a acțiunii și de asistență juridică, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, prin care s-a restituit apelul declarat de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul acordat

c o n s t a t ă :

Prin mandatul din 04 februarie 2015 avocatul Brinișter Igor a fost împuternicit de firma tehnică de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 1).

La 05 februarie 2015 avocatul Brinișter Igor a depus în interesele firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată împotriva societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni cu privire la încasarea datoriei, taxei de stat și cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Brinișter Igor a indicat că firma tehnică de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată în baza contractului nr. 13-01/2014 din 13 ianuarie 2014 a livrat societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni bunuri, iar aceasta s-a obligat să achite costul lor.

Prin actul de verificare din 18 noiembrie 2014 s-a constatat că societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni are datorie restantă față de firma tehnică de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată în mărime de 281 525 lei.

A expediat în adresa societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni somație, solicitând achitarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de asistență juridică în termen de 7 zile din momentul recepționării acesteia.

Societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni a recepționat somația la 28 ianuarie 2015, însă nu a reacționat.

Cere avocatul Brinișter Igor încasarea din contul societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni în beneficiul firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime 281 525 lei, taxei de stat în mărime de 8 445,75 lei, cheltuielilor pentru Extrasul de la Camera Înregistrării de Stat în mărime de 37 lei și de asistență juridică în mărime de 28 100 lei (f.d. 3-5).

La 29 iunie 2015 avocatul Brinișter Igor a depus în interesele firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată concretizată împotriva societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni, solicitând încasare datoriei în mărime 281 525 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 40 042,46 lei, taxei de stat în mărime de 8 445,75 lei, cheltuielilor pentru Extrasul de la Camera Înregistrării de Stat în mărime de 37 lei și de asistență juridică în mărime de 28 100 lei (f.d. 61-65).

Avocatul Brinișter Igor a depus în interesele firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată concretizată împotriva societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni, solicitând încasarea datoriei în mărime 281 525 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 60 961,15 lei, penalității în mărime de 253 372,50 lei, taxei de stat în mărime de 17 876,75 lei, cheltuielilor pentru Extrasul de la Camera Înregistrării de Stat în mărime de 37 lei, de asigurare a acțiunii în mărime de 4 565 lei și de asistență juridică în mărime de 28 100 lei, iar în total suma de 641 872,40 lei (f.d. 70-76).

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de firma tehnică de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat din contul societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni în beneficiul firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată datoria în mărime 281 525 lei, penalitatea în mărime de 253 372,50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 60 961,15 lei, taxa de stat în mărime de 17 876,75 lei, cheltuielilor pentru Extrasul de la Camera Înregistrării de Stat în mărime de 37 lei, de asigurare a acțiunii în mărime de 4 565 lei și de asistență juridică în mărime de 28 100 lei, iar în total suma de 641 437 lei (f.d. 99; 105-113).

La 27 noiembrie 2015 societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015 (f.d. 103).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni.

S-a acordat termen apelantei până la 06 aprilie 2016 ora 14:30 pentru depunerea cererii de apel motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 13 407 lei.

S-a explicat societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 117-118).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 06 aprilie 2016 a restituit apelul declarat de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat (f.d. 135-138).

La 16 mai 2016 societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, solicitând

admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare (f.d. 144-146).

În motivarea cererii de recurs societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni a indicat că a făcut cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 la 29 aprilie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de Bejanova Svetlana cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința sa, fiind aplicat sechestrul pe conturile bancare ale debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016 cererea introductivă depusă de avocatul Bargan Iurie în interesele creditorului Zinciuc Maria cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința sa a fost conexată cu cererea introductivă depusă de Bejanova Svetlana, fiind dispusă examinarea acestora într-o singură procedură și menținute măsurile de asigurare aplicate prin încheierea instanței de insolvență din 28 ianuarie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de banca comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința sa, fiind transmisă pricina pentru conexare cu cele precedente.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 a fost scoasă de pe rol cererea introductivă depusă de Bejanova Svetlana cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința sa și desemnat în calitate de administrator provizoriu Chircu Dumitru.

Este în imposibilitate de a achita taxa de stat, deoarece a fost intentată procedura de insolvență în privința sa și pe conturile bancare a societății este aplicat sechestrul.

Prin referința depusă la 23 septembrie 2016 avocatul Brinișter Igor în interesele firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată a solicitat respingerea recursului ca fiind tardiv și neîntemeiat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 06 aprilie 2016 s-a restituit apelul declarat de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat (f.d. 136-138).

La 25 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 06 aprilie 2016 (f.d. 139).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei încheierii instanței de apel de către societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni.

Prin urmare, recursul declarat societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni la 16 mai 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu respectarea normelor de drept procedural.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de firma tehnică de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat din contul societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni în beneficiul firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată datoria în mărime 281 525 lei, penalitatea în mărime de 253 372,50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 60 961,15 lei, taxa de stat în mărime de 17 876,75 lei, cheltuielilor pentru Extrasul de la Camera Înregistrării de Stat în mărime de 37 lei, de asigurare a acțiunii în mărime de 4 565 lei și de asistență juridică în mărime de 28 100 lei, iar în total suma de 641 437 lei (f.d. 99; 105-113).

La 27 noiembrie 2015 societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 02 noiembrie 2015, fără plata taxei de stat și fără solicitarea de a fi scutită de la plata acesteia (f.d. 103).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni.

S-a acordat termen apelantei pînă la 06 aprilie 2016 ora 14:30 pentru depunerea cererii de apel motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 13 407 lei.

S-a explicat societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 117-118).

Curtea de Apel Chișinău a expediat societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni copia încheierii din 17 februarie 2016, care a fost recepționată la 29 martie 2016 (f.d. 130; 131).

Până la 06 aprilie 2016 societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

De la 29 martie 2016 pînă la 06 aprilie 2016 societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni a avut termen suficient pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, sau să solicite scutirea de la plata acesteia.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Având în vedere că societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni nu a depus cererea de apel motivată și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în termenul acordat, Curtea de Apel Chișinău corect a restituit-o prin încheierea din 06 aprilie 2016.

Articolele 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă obligă participanții la proces să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

Argumentul societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni că s-a intentat procesul de insolvență în privința sa și este în imposibilitate de a achita taxa de stat nu poate fi reținut din următoarele motive.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Art. 4 Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 la fel prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul normelor de drept citate rezultă că societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni era în drept de a solicita scutirea de la plata taxei de stat instanței de judecată investită cu judecarea apelului.

Societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni în cererea de apel nemotivată nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Mai mult ca atât, societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni nu a contestat încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 de a nu da curs cererii de apel.

În situația în care nu s-a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și nu s-a contestat încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni este decăzută din dreptul de a cere instanței de recurs scutirea de la plata acesteia după restituirea apelului pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor.

Or, în conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni fără a contesta încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 în modul stabilit de lege, nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în termenul acordat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de societatea comercială „Scana” societate pe acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Brinișter Igor în interesele firmei tehnice de producție „V.A.R.” societate cu răspundere limitată împotriva societății comerciale „Scana” societate pe acțiuni cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității, taxei de stat, cheltuielilor de asigurare a acțiunii și de asistență juridică.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan